

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia literatury serbskiej i chorwackiej XVII i XVIII w. - wykład, PG_00189636						
Kierunek studiów	Sławistyka (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Sławistyki -> Zakład Sławistyki i Studiów Bałkańskich						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Jolanta Dziuba				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem wykładu jest przedstawienie w porządku chronologicznym dorobku literatury serbskiej i chorwackiej od czasów najdawniejszych do końca wieku XIX. Wykład przynosi komplementarną wiedzę historycznoliteracką, uwzględniającą słowiański kontekst rozwoju literatur Słowiańszczyzny Południowej w oparciu o wcześniejszą wiedzę z zakresu piśmiennictwa słowiańskiego epoki przedpiśmiennej i piśmiennej, jak również przedmiotów historyczno-kulturoznawczych. Ćwiczenia stanowią niezbędną ilustrację poszczególnych zjawisk literacko-kulturowych tego zróżnicowanego i wielowiekowego procesu.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWL3_W12] Student zna i rozumie w stopniu zaawansowanym metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury, typowych, charakterystycznych lub specyficznych dla kultur słowiańskich Półwyspu Bałkańskiego.	Student potrafi analizować i użytkować informacje dotyczące literatury Słowiańszczyzny Południowej z wykorzystaniem źródeł teoretycznych i materiałowych (K_U01).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_W03] Student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody analizy oraz interpretacji literaturoznawczej w odniesieniu do literatur południowosłowiańskich.	Student zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury literackiej Słowian Południowych (K_W12).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_K05] Student jest gotów do wypełnienia roli zawodowej pracownika firm funkcjonujących na europejskim rynku pracy bądź firm polskich współpracujących z krajami południowosłowiańskimi, w tym w zakresie promocji literatury i kultury oraz wykazuje kompetencje w zakresie myślenia i działania przedsiębiorczego.	Student dostrzega relacje literatury serbskiej i chorwackiej w ich wzajemnych analogiach i różnicowaniach (K_W07).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_W06] Student zna wybraną, zaawansowaną terminologię z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa i kulturoznawstwa, w języku polskim oraz jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim).	Student potrafi analizować i użytkować informacje dotyczące literatury Słowiańszczyzny Południowej z wykorzystaniem źródeł teoretycznych i materiałowych (K_U01).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_K04] Student jest gotów do pełnienia roli zawodowej filologa.	Student dostrzega relacje literatury serbskiej i chorwackiej w ich wzajemnych analogiach i różnicowaniach (K_W07).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_K01] Student jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat Europy Południowo-Wschodniej oraz jej języków, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić.	Student jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat literatury południowosłowiańskiej w ujęciu diachronicznym, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić (K_K01).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_U02] Student umie samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego ze szczególnym uwzględnieniem kultury obszaru Europy Południowo-Wschodniej.	Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie literaturoznawstwa, kierując się wskazówkami osoby prowadzącej zajęcia (K_U02).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_K03] Student samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze w zakresie kultury słowiańskiej Bałkanów.	Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie literaturoznawstwa, kierując się wskazówkami osoby prowadzącej zajęcia (K_U02).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_U08] Student posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim lub w języku kierunkowym, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.	Student potrafi wypowiedzieć się, w języku polskim, na temat przeczytanych lektur oraz zagadnień szczegółowych z dziedziny historii literatur południowosłowiańskich (K_U08).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_W07] Student zna w zaawansowanym stopniu literatury obszaru południowosłowiańskiego (ze szczególnym uwzględnieniem obszaru byłej Jugosławii) oraz powiązania między nimi.	Student ma wiedzę o historii literatury w zakresie literaturoznawstwa południowosłowiańskiego - serbskiego i chorwackiego (K_W03).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWL3_U01] Student potrafi – w języku polskim lub jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim) – wyszukiwać, selekcjonować, analizować i interpretować informacje z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.	Student potrafi analizować i użytkować informacje dotyczące literatury Słowiańszczyzny Południowej z wykorzystaniem źródeł teoretycznych i materiałowych (K_U01).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
Treści przedmiotu	<p>Problematyka wykładu w semestrze 4: Standardy języka literackiego (serbsko-chorwackiego) jako geneza literatury serbskiej i chorwackiej do reformy językowo-ortograficznej Vuka Stefanovicia Karadžicia (pocz. XIX wieku). Kulturowe znaczenie koncepcji Vuka Karadžicia (kodyfikacja literatury ludowej, reforma języka). Kulturowa rola poezji ludowej, jej tradycja ustna i pisana. Znaczenie "kolektywnej pamięci narodu" dla kultur Serbii i Chorwacji do XIX wieku. Literatura serbska: Warunki społeczno-polityczne w Serbii jako inspiracja kulturowego i literackiego utrwalenia tradycji patriotycznej i bohaterskiej przeszłości narodu (rodzajowa i gatunkowa specyfika literatury serbskiej pierwszej połowy XIX wieku - serbski wariant romantyzmu europejskiego). Francuskie inspiracje i wzory literackie. Innowacje tematyczne: ewokacja słowiańskiej mitologii, fascynacja egzotyką Wschodu, wątki oniryczne, fantastyczne i metafizyczne, kult serbskiego średniowiecza i tematyki historycznej. Norma językowa jako geneza literatury do reformy językowo-ortograficznej Vuka Stefanovicia Karadžicia. Literatura w języku słowiano-serbskim (Lukijan Mušicki, Sima Milutinović Sarajlija, Milovan Vidaković). Twórczość serbska doby preromantyzmu. Poezja miłosna, okolicznościowa i obywatelska. Poezja epicka. Szkoła liryki w Trieście (Dositiej Obradović, Pavle Solarić, Joakim Vujić, Vićentije Rakić, Vikentije Ljuština, Jeftimije Popović). Epika, literatura pamiętnikarska, zapisy historyczne, dramat historyczny. Epoka Dositēja Obradovicia i Vuka Stefanovicia Karadžicia. Edukacyjna rola Obradovicia. Literackie i społeczno-etniczne znaczenie działalności Karadžicia. Twórczość ludowa (tradycja ustnego przekazu; romantyczne stylizacje inspirowane twórczością ludową). Pietyzm wobec ustnej literatury ludowej (działalność etnograficzna, popularnonaukowa i edytorska serbskich preromantyków). Filozoficzne i literackie koncepcje twórczości Petra Petrovicia Njegoša. Nowożytny paradygmat serbskiej liryki romantycznej w poezji Branka Radičevicia. Alegoryczno-historyczna dramaturgia Jovana Steriji Popovicia. Iliryzm: Fenomen ideologii iliryzmu i jego zasięg kulturowy (znaczenie działalności Ljudevita Gaja, Stanko Vraza, Janka Draškovicia i in.). Poezja patriotyczna i miłosna (Ivan Mažuranić, Stanko Vraz, Petar Preradović) i dramaturgia historyczna (Dimitrije Demeter). Okres od romantyzmu do realizmu: Znaczenie przemian politycznych w Serbii II połowy XIX wieku dla kształtowania się tradycji historycznej, religijnej i kulturowej narodu (powstawanie struktur nowoczesnej tożsamości etnicznej). Kulturotwórcza i edukacyjna rola ośrodków zagranicznych (Austria - Wojwodina, Węgry, Wiedeń, Praga). Inspiracje romantyczne i słowianofilskie w kulturze serbskiej (rola folkloru i ludowości). Historycznoliterackie właściwości serbskiego romantyzmu: poezja (Jovan Jovanović Zmaj, Đura Jakšić, Jovan Ilić, Laza Kostić); nowelistyka (Stjepan Mitrov Ljubiša, Laza Lazarević); dramaturgia (Milovan Glišić).</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	<p>Ponieważ przedmiot stanowi prezentację historii literatury serbskiej i chorwackiej w kontekście historyczno-kulturowym, student uprzednio zobowiązany jest zaliczyć przedmiot Historia literatury serbskiej i chorwackiej XV i XVI w. - 1 semestr II roku studiów na kierunku Slawistyka.</p> <p>Warunkiem uzyskania zaliczenia dopuszczającego do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń (według wymagań prowadzącego).</p>		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin ustny	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> • Barac A., Literatura narodów Jugosławii, Wrocław 1969; • Deretić J., Kratka istorija srpske književnosti, Beograd 1990; • Deretić J., Istorija srpske književnosti, Beograd 2002; • Frangeš I., Povijest hrvatske književnosti, Zagreb-Ljubljana 1987; • Književnost Stare i Južne Srbije do drugog svetskog rata. Zbornik radova, pod red. V. Cvetanovicia, Beograd 1997; • Leksykon tradycji chorwackich, (oprac.) J. Rapacka, Warszawa 1997; • Pavić M., Istorija srpske književnosti, Beograd 1991; • Rapacka J., Dawna literatura serbska i dawna literatura chorwacka. Zarys dziejów, Warszawa 1993; • Rapacka J., Leksykon tradycji chorwackich, Warszawa 1997; • Tomasović M., Slike iz povijesti hrvatske književnosti, Zagreb 1994; • Živković D., Evropski okviri srpske književnosti, Beograd 1997. 	

	Uzupełniająca lista lektur	<p>Bobrownicka M., Z problemów literatur słowiańskich, Katowice 1976, Bogdanović D., Istorija srpske književnosti, Beograd 1980; Borowiec A., Południowosłowiański kształt klasycyzmu. Próba rekonstrukcji, Kraków 1994; Deretić J., Poetika srpske književnosti, Beograd 1997; Deretić J., Kulturalna istorija Srba, Beograd 2001; Deretić J., Bojović Z., Mitrović M., Istorija književnosti, Beograd 1999; Drnderski M., Između prosvetiteljstva i predromantizma, Beograd 1990; Preporod književnosti i književnost preporoda, Zagreb 1993; Ježić S., Hrvatska književnost od početka do danas 1100-1941, Zagreb 1993; Kleut M., Srpsko građansko pesništvo, Novi Sad 1991; Kultura Hrvata, oprac. M. Moguš, Zagreb 1995 (wersja VD); Kurnatowska Z., Słowiańszczyzna Południowa, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1977; Magnuszewski J., Słowiańszczyzna zachodnia i południowa. Studia i szkice literackie, Warszawa 1995; Mandić D., Hrvati i Srbi dva stara različita naroda, Zagreb 1990; Milosavljević L., Kolektivno pamćenje nezaborava, Niš 1991; Słowiańszczyzna - pojęcia i rzeczywistość dawniej i dziś, (red.) K. Handke, Warszawa 2002; Stojančević V., Iz srpske nacionalne prošlosti. Istorija i kultura, Beograd 1998; Symbioza kultur słowiańskich i niesłowiańskich w Europie Środkowej, (red.) M. Bobrownicka, Kraków 1996; Radulović M., Vidovi srpske književne kritike, Beograd; Skerlić J., Istorija nove srpske književnosti, Beograd 1997; Zbornik radova o narodnoj književnosti, (oprac.) I. Nikolić i D. Ajdačić, Beograd 2001; Živković D., Evropski okvir srpske književnosti, Beograd 1997; Współcześni Słowianie wobec własnych tradycji i mitów, (red.) M. Bobrownicka, L. Suchanek, F. Ziejka, Kraków 1997.ka powieść historyczna. Studia nad źródłami, ideami i kierunkami rozwoju, Poznań 1998; Živković D., Evropski okvir srpske književnosti, Beograd 1997; Współcześni Słowianie wobec własnych tradycji i mitów, (red.) M. Bobrownicka, L. Suchanek, F. Ziejka, Kraków 1997.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Egzamin ustny obejmuje następujące aspekty: odpowiedź na trzy pytania (losowane przez studenta). Zakres: patrz rubryka sylabusu pt. Treści programowe: Problematyka wykładu oraz Problematyka ćwiczeń w semestrze 2, 3, 4, 5: (Zestaw lektur w semestrze 2, 3, 4, 5) .	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.